

PASIENIE (25) *sb n*

pasienie (25), [**paszenie**].

a oraz pierwsze e jasne, końcowe e pochylone.

sg *N* pasienie (3); -é (1), -(e) (2). ◇ *G* pasieniå (10); -å (7), -(a) (3). ◇ *D* pasieniu (4). ◇ *A* pasieni(e) (4). ◇ *I* pasieni(e)m (1). ◇ *L* pasieniu (3).

Sł stp, Cn notuje, Linde bez cytatu.

I. Rzeczownik od „3. paść”; pabulatio, pastio Cn (24) :

1. Pilnowanie, dogłdanie trzody na pastwisku (23) : częstokroć [*pasterz*] łam przy páfyeniu bywa. *GroicPorz* x2v.

pasienie czego (żywotne) (4): BielSpr 27v; [Gorski dał wolarzowi w Chelmczach od paszenia wołów 1 [*floren*] *InwBiskWłocł* 1582/64]. Cf *Wyrażenie*.

Wyrażenie: »pasienie bydł(a), dobytką« (2:1): A na poliv ktorzi budi mieli łoby dla pasyenia bidł swoych poddany naschi tam wzyetho łtho y pyecz czyełfyath pogłowya bidła. *LibLeg* 11/89, 11/63v; Abel [...] około páfienia dobytká łie obierał *BielKron* 2v.

Przen: Władza, rzqdzienie (15) : iż tu przez páfyenye nic łye inego nye rozumye/ [...] yedno rzqdzienye Bo iżebyś chćyał przez páfyenye/ karmyenye álbo vczenye rozumyeć/ nye byli Dawid miłtrzem á vczyćielem/ áni też łfáfárzem álbo obrocznym/ ále rzędzićielem á krolem żydowłkim. *KromRozm III* H4-H4v.

a) Zwierzchnictwo, piecza nad wiernymi [w tym: o św. Piotrze (5)] (13) : thák Zbáwiciel nász Piotrá włzytkich wiernych głową y Páłterzem połtáwił/ gdy mu owce łwoie ku páśieniu [...] poruczył *WujJud* 124v, 136v; *SkarJedn* 33; [św. Paweł] pracę y robotę łwoię/ ktorą około zborow páńłkich podeymował/ w liście do Korintczykow/ páśieniem názywa *NiemObr* 39.

pasienie kogo (7): Nápomina tedy biłkupy y przełožone duchowne/ áby włzytkę trzodę Páńłką pilnie páśli: ále w páśieniu łwieckich/ łzkárádego łię zyłku wiárowáli: á w rzqdzieniu duchownym/ áby łię łtrzegli chćiwości pánowáńia. *WujNT* 807. Cf *Wyrażenia*.

pasienie czyje [G sb i pron] (2): iż páfyenye przełožonych duchownych/ nic inego nye yełt yedno rzqdzienye. *KromRozm III* H4v; *CzechRozm* 111.

Wyrażenia: »pasienie Chrystusowej trzody, stadka Chrystusowego« (1:1): *CzechRozm* 249v; Lecż iełłi [*wywodzi się słowo papież*] od páśienia Chriłtułowej trzody? krzywdę mu [*Chrystusowi*] ná tym czynią: bo bez wielkiej łzkody/ nie páłł ten [*papież*] Chriłtułowych pokornych owieczek będąc łyn zátráćenia y grzechu człowieczek *CzechEp* 425.

»pasienie owiec, baranow« (3:1): Pyotrowi gdi zwirzchność á władza włłyłtká około páfyenya owyec podána yełt [...] *KromRozm III* M8; *SkarŻyw* 601; *CzechEp* 332; *NiemObr* 28.

Szeregi: »pasienie i (a) rzqdzienie« (2): Czyniąc iednych Apołtoły/ [...] inłzych Páłterzmi y Náuczyćielámi: Stárlzymi/ [...] Pomocnikámi y inłzymi Vrzędnikámi: ku páfieniu y rzqdzieniu z ochotą łtadká Chriłtułowego *CzechRozm* 249v; *WujNT* 807.

»pasienie a sprawowanie« (1): Pewna rzecz tedy/ iłż [...] páśienie [*przez św. Piotra*] á łprawowáńie Báránow/ to iełł/ przełožonych/ miedzy ktoremi byli Apołtołowie/ [...] nie ták było potrzebne zá

czáfow Piotrá S. iáko zá czáfow roftácego kościółá/ y nie ták dofkonálych przełożonych kościelnych. *SkarŻyw* 601.

a. *Trzymanie trzody na pastwisku, wypas* (3) : Pascuus Quod pastui aptum est – Dobri do pafienia. *Calep* 760a; popráwy trzebá o czásiéch zámierzonych wolného pášienia. *SarnStat* 1278; [y zecz ony vczynyly fkody panv bythgoſkyemv wleſzyech, wrábanyv, wbranyv wlowyenyv ſwyerzyny y theſz wpafzyenyv *ZapWpolActCon b.r.* 122/15].

Wyrażenie: »pasienie bydła« (1): Zakon y poddáni iego vſtępuiác ku górze [tej rzeki] ná póľmile/ á zſtępuiác nádół tákże ná póľmile/ y ku Króľſtwu póľmile dla pášienia bydła którégokolwiek [*pro pascuis pecorum et pecudum quorumcumque JanStat* 849] [...]/ niech máią wolné vżywánié *SarnStat* 1073.

2. *Karmienie, dawanie jeść* (1) : Pastio – Pafienię, karmienie. *Calep* 760a.

II. *Rzeczownik od „paść się”; jedzenie, tuczenie się; przen [z czego]* (1) : Ieſli Pápą od pafzey/ ábo od pášienia? [...] názwány ieſt kſiádz Rzymſki? dobrze ieſt názwány. Bo ſię pášie z wiela pafz *CzechEp* 425.

Synonimy: **II.** *jedzenie, pożywanie.*

Cf **3. PAŚĆ, PAŚĆ SIĘ**

ZCh